

Monumentnummer*: 523664

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **11 december 2001**
Kadaster deel/nr **82916/104**

Woonplaats* **Oosterbeek** Gemeente* **Renkum** Provincie* **Gelderland**

Locatiennaam **Oosterbeek** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Oosterbeek** Sectie* **C** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **3709**

Omschrijving**

Inleiding

In de jaren tussen 1896 en 1900 onder invloed van de Neo-Renaissance en de Chaletstijl gebouwde vrij gaaf bewaarde en rijk gedetailleerde VILLA met HEKWERK genaamd ARTI. De eerste eigenaar was de kunstschilder Bernardus Arps die het huis in 1901 betrok. Het huis droeg in de loop der tijd meerdere namen. Oorspronkelijk had het pand een de van de eerste eigenaar afgeleide naam BERNANCO, later kreeg het de naam COLLEHEIM en weer later verkreeg het pand zijn huidige naam. Het pand valt met name op door de ver overstekende, van zeer fraaie spitsbogige sierspanten voorziene, kappen boven de topgevels. Een andere bijzonder aspect vormen de diverse van eenvoudig lijstwerk en rozetten voorziene plafonds op de begane grond en verdieping die oorspronkelijk vrijwel geheel van sjabloonschilderingen voorzien waren. Deze schilderingen zijn onder latere verflagen nog bewaard gebleven. Het pand heeft in de loop der tijd nog enige wijzigingen ondergaan. Zo werden kort na de bouw van het pand de kamers van de rechterbeuk op zowel de begane grond als de verdieping uitgebouwd en werd vervolgens in 1938 het raam van de uitbouw op de begane grond vergroot. De serre van de voorgevel was oorspronkelijk een veranda en had een detaillering die aansloot bij die van de sierspanten. Het sterk beeldbepalende pand is gebouwd op de hoek van de Utrechtseweg en Jan van Embdenweg in de kern van Oosterbeek en maakt deel van de met name uit villa's uit de periode 1850-1940 bestaande lintbebouwing aan de Utrechtseweg. Links van het pand bevindt zich een in dezelfde trant uitgevoerde dubbele villa, op de andere hoek is het voormalige gemeentehuis van Oosterbeek gelegen. Het pand waarvan de ingang aan de zijde van de Jan van Embdenweg gelegen is bevindt zich op een naar de Utrechtseweg aflopend

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

terrein. Hierdoor is de achtertuin hoger gelegen dan de voortuin. De tuin wordt van de weg gescheiden door een ijzeren spijlenhek met aan de zijde van de Jan van Embdenweg een dubbel draaihekje. Oorspronkelijk was er sprake van een duidelijke architectonische tuinaanleg met perken. Deze aanleg is tegenwoordig nauwelijks meer aanwezig.

Omschrijving

De villa is gebouwd op een samengestelde plattegrond en bezit twee bouwlagen onder een samengesteld overstekend dak gedekt met gesmoorde opnieuw verbeterde Hollandse die de oorspronkelijke uit gesmoorde platte Friese pannen bestaande dakbedekking vervangen. De dakoverstek rust op zware consoles de gevels zijn opgetrokken in baksteen gemetseld in kruisverband en worden onder meer verlevendigd door gepleisterde speklagen ter hoogte van onder-, wissel- en bovendorpels. De venster- en deuropeningen in de gevel worden afgesloten door blinde segmentbogen, tenzij in de onderstaande tekst anders vermeld, met gepleisterde aanzet- en sluitstenen voorzien van diamantkoppen. De boogtrommels zijn voorzien van siermetselwerk waarin soms diamantkoppen zijn verwerkt. De vensters zijn voorzien van cementstenen lekdorpels en bezitten voor een aanzienlijk nog persiennes (luiken). Het pand bezit een omlopende grijs gesausde plint. Alle gevels zijn asymmetrisch ingedeeld teneinde een zekere schilderachtigheid te bereiken. De ruimtelijke indeling van het huis is nagenoeg tweebeukig waarbij één beuk op de begane grond de kamers en suite bevat en de andere beuk een zijkamer, de vestibule, gang, toilet, trappenhuis en de keuken waaronder de kelder. De verdieping bezit meerdere slaapkamers en een badkamer. De zolderverdieping is deels ook nog van kamers voorzien. De VOORGEVEL is twee traveeën breed waarbij de linker travee door een afgeknotte puntgevel wordt afgesloten. Deze travee heeft op de begane grond een tot serre verbouwde veranda op een gepleisterd basement dat aan de bovenzijde langs de randen voorzien is van hardstenen lijsten waarvoor twee door hardsteen afgedekte treden. De uit een stijl en regelwerk bestaande houten constructie van de serre rust op hardstenen neuten. Tussen de gedecoreerde stijlen bevinden zich panelen die een borstwering vormen. Aan de voorzijde van de serre bevinden zich twee schuifdeuren met aan weerszijden glasruiten. Hierboven bevinden zich twee tweeruits en een drieruits bovenlicht. De korte zijden van de serre zijn eveneens voorzien van panelen daarnaast zijn er glasruiten met roedenverdelingen aangebracht. De serre wordt afgesloten door een samengesteld zinken roevendak. De verdieping bezit een breed venster met persiennes en een meerdelig raamkozijn waarin een stolpraam met smalle enkelruits zijlichten en bovenlichten. In de geveltop bevindt zich een klein zoldervenster dat afgesloten wordt door een blinde rondboog en voorzien is van een stolpraam met een drieruits bovenlicht. Onder het venster is een cementstenen waterlijst aangebracht waaronder zich vervolgens een fries bevindt bestaande uit segmentboogjes met in de boogvelden diamantkoppen. De forse dakoverstek is voorzien van een gedecoreerde sierspant die rust op forse korbelen. De uitgebouwde, door een zinken lessenaarsdak afgesloten rechter travee heeft op de begane grond een venster met persiennes en een van thermopane voorzien raam en bovenlicht. De vierdieping bezit een venster met T-schuifraam. In het bovenliggende dakschild van de hoofbouwmassa bevindt zich een dakkapel met een door een piron bekroond spits. De LINKER ZIJGEVEL bezit op de begane grond geheel rechts een venster met een enkelruits schuifraam en op de verdieping een centraal geplaatst venster met een stolpraam en enkelruits bovenlicht. Tussen de begane grond en de verdieping zijn op regelmatige afstand gedecoreerde muurankers geplaatst. De ACHTERGEVEL heeft op de begane grond links een paneel deur en een bovenlicht en rechts een dubbele schuif deur met een driedelig bovenlicht. De verdieping bezit twee brede vensters met een meerdelig raam als in de voorgevel. De RECHTER ZIJGEVEL heeft in het midden een risalerend in een puntgevel eindigend geveldeel waarachter het trappenhuis gelegen is. De risaliet heeft op de begane grond een breed venster met drie gekoppelde tweedelige ramen, op de verdieping een breed venster als in de achtergevel en in de geveltop een door een rondboog afgesloten venster met een stolpraam en een half rond bovenlicht. De overstekende kap is voorzien van een sierspant als in de voorgevel. Deze wordt hier echter bekroond door een piron met kruisbloemachtige versieringen en een windvaan. Links van de risaliet bevindt zich de ingang van het pand. Deze is middels een aantal hardstenen treden te bereiken en is

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

voorzien van een fraaie Neo-Renaissance paneel deur met twee gietijzeren van ornamenten voorziene deurroosters. Het bovenlicht bezit glas-in-lood. Boven de ingang is een luifel aangebracht die van een gesneden houten ondersteuning is voorzien. De verdieping bezit ter hoogte van de ingang een klein venster met een tweedelig klappaam. Links hiervan bezit de gevel een uitgemetseld schoorsteenkanaal dat het dakschild doorbreekt en eindigt in een schoorsteen. Het uiterst links gelegen uitgebouwde geveldeel bezit een venster met persiennes en een van thermopane voorzien raam. Het rechts van de risaliet gelegen geveldeel heft op de begane grond een venster met een T-schuifraam. Het INTERIEUR is voor betreft de indeling gaaf bewaard gebleven en bezit nog meerdere oorspronkelijke onderdelen. Onder meer bewaard gebleven zijn: de gesneden tocht pui met tocht deur en twee halfronde bovenlichten, het trappenhuis met ijzeren balusters en gesneden trappaal waarvan de bekroning niet meer aanwezig is, in de kamers en suite de schuifdeuren waarin later deels glas-in-lood is aangebracht, zwartmarmeren schoorsteenmantels, een beschilderd plafond in de voorkamer alsmede meerdere in oorsprong rijk beschilderde en later overgeschilderde plafonds met lijstwerk en een in een decoratief patroon gelegde tegelvloer in de kleuren zwart, wit, oker en rood in de serre.

Waardering

VILLA met HEKWERK uit de jaren 1896-1900 met elementen van de Neo-Renaissance en de Chaletstijl.

-\tVan architectuurhistorische waarde als een met name voor wat betreft het exterieur gaaf bewaard voorbeeld van een in een rijke combinatie van de Neo-Renaissancestijl en de Chaletstijl uitgevoerde schilderachtige schilderachtige villa. Het huis is van belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, zoals deze tot uitdrukking komen in de gevarieerde hoofdvorm, de schilderachtige en rijk uitgevoerde detaillering met gepleisterde speklagen en bijzonder fraaie gedeoreerde sierspannten. Het pand waarvan de ruimtelijke indeling nog aanwezig bezit meerdere oorspronkelijke interieuronderdelen waaronder in oorsprong rijkelijk van geschilderde decoraties voorziene plafonds die nog steeds onder latere verflagen aanwezig zijn.

-\tVan stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de voornamelijk uit de tweede helft van de negentiende eeuw daterende villabebouwing aan de Utrechtseweg in de kern van Oosterbeek. Deze weg, die de langgerekte 'ruggegraat' vormt die de kernen Oosterbeek, Doorwerth, Heelsum en Renkum aan elkaar rijgt, bezit een voor de gemeente Renkum kenmerkend bebouwingspatroon bestaande uit een lint van verspreid liggende villa's.

\tDoor de situering op de hoek van de Utrechtseweg en de Jan van Emdenweg neemt het pand een prominente plaats in het straatbeeld in.

-\tVan cultuurhistorische waarde als uitdrukking van een voor de gemeente Renkum kenmerkende sociaal-maatschappelijke ontwikkeling tussen 1850 en 1940, namelijk de immigratie van (nieuwe) welgestelden naar fraaie landelijke gebieden in de omgeving van een stad: in casu een villa in de kern van Oosterbeek dat in de tweede helft van de negentiende eeuw uit zou groeien tot een villadorp, gelegen in het bosrijke gebied van de zuidelijke Veluwezoom nabij Arnhem. Als voormalige woning van de kunstschilder Bernardus Arps herinnert het pand met name aan de jaren tusen 1850 en 1900 toen veel schilders zich in Oosterbeek vestigden. Het pand is verder van typologisch belang als een in plattegrond, opstand en detaillering goed voorbeeld een schilderachtige villa uit het laatste kwart van de negentiende eeuw.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument